

דנ"פ 6688/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

דנ"פ 6688/19

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המבקש: פלוני

נגד

המשיב: מדינת ישראל

בקשה לקיום דיון נוסף בפסק דינו של בית המשפט
העליון בע"פ 279/19 שניתן ביום 25.9.2019 על ידי
כבוד השופטים: ע' פוגלמן, ע' ברון ו' אלרון

בשם המבקש: עו"ד זכי כמאל

החלטה

זוהי בקשה להורות על קיום דיון נוסף בפסק דינו של בית משפט זה (השופטים: ע' ברון ו' אלרון) מיום 25.9.2019 בע"פ 279/19 (להלן: פסק הדין), אשר דחה את בקשתו של המבקש לחזור בו מהודייתו בביצוע עבירות מין שונות וכן דחה את ערעורו על גזר דינו.

1. ביום 6.9.2018 הורשע המבקש על ידי בית המשפט המחוזי בחיפה (סגן הנשיא א' אליקים והשופטות ת' נאות-פרי ור' בש), על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן שהוגש נגדו. כתב האישום ייחס לו עבירות של אינוס, מעשה סדום ומעשים מגונים בשתי קטינות בנות 8 ו-9, אשר בוצעו על ידו בעת היה בשנות ה-70 לחייו. המבקש הורשע בכתב האישום המתוקן לאחר שבא כוחו ציין בפני בית המשפט המחוזי כי הקריא לו את כתב האישום באריכות במפגש שהתקיים בתא המעצר ולאחר שהנאשם ציין בפני בית המשפט כי הוא "יודע מה כתוב בכתב האישום ו"מודה באמור בו". הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש וביום 28.11.2018 בית המשפט המחוזי גזר על המבקש עונש של 11 שנות מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי וחייב בפיצוי לנפגעות העבירה. בגזר הדין נקבע כי יש לראות את המעשים שביצע המערער בכל אחת מן המתלוננות כאירוע נפרד ונקבעו שני מתחמי ענישה שונים ביחס לכל

אחת מהן, הפרדה ה"מבטאת את ההכרה בפגיעה שחוותה כל אחת מנפגעות העבירה, בגופה ובנפשה" (פסקה 10 לגזר הדין).

2. בערעור שהגיש המבקש על הכרעת הדין הוא ביקש, לראשונה, לחזור בו מהודייתו. לטענת המבקש, הסכמתו להסדר הטיעון והודייתו בעובדות כתב האישום המתוקן הן תולדה של תרמית והטעיה ומצג שווא שהציג לו בא כוחו בהליך בבית המשפט המחוזי אשר סירב להקריא בפניו את כתב האישום המתוקן וטען בפניו כי אם לא יחתום על הסדר הטיעון יהיה גורלו מר. המבקש הוסיף וטען כי הודייתו לא היתה חופשית ומרצון וכי אילו פרטי ההסדר וכתב האישום המתוקן היו מובנים לו כיאות הוא לא היה מודה בחלק הארי של העבירות אשר יוחסו לו אלא בוחר לנהל את המשפט ולעמוד על חפותו. לחלופין, הפנה המבקש את הערעור כלפי חומרת עונש המאסר אשר נגזר עליו וטען בהקשר זה, בין היתר, כי על בית המשפט המחוזי היה לקבוע מתחם ענישה אחד כולל בגין מעשיו כלפי שתי המתלוננות, מאחר שמעשיו בוצעו בנוכחות שתיהן יחד.

3. ביום 25.9.2019 נדחה, פה אחד, הערעור על שני רכיביו. בית המשפט הפנה לסעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 הקובע את המסגרת הנורמטיבית לבקשת נאשם לחזור בו מהודייתו וסקר את ההלכה הפסוקה בנושא, בציינו כי חזרה מהודיה במסגרת הסדר טיעון תותר במקרים חריגים בלבד וכי הסוגיה המרכזית אליה יש להידרש בבחינת בקשה לחזרה מהודיה היא קיומו של רצון חופשי והבנת הנאשם את משמעות הודייתו. עוד ציין בית המשפט כי במסגרת בחינת בקשה לחזרה מהודיה יש ליתן משקל אף למועד שבו הוגשה. מעיון בחומרים אשר הונחו בפניו הסיק בית המשפט כי המבקש "הודה במיוחס לו במסגרת הסדר הטיעון לאחר תהליך ממושך במסגרתו בחן את הסיכונים והסיכויים הצפונים בתיק, הבין את האמור בכתב האישום - ואף הבין את השלכות הודייתו במיוחס לו. על כן אין ממש בטענתו כי הודייתו נכפתה עליו ולא ניתנה מרצונו החופשי". בית המשפט סבר כי בקשת המבקש לחזור בו מהודייתו בשלב כה מאוחר של ההליך נובעת מאכזבתו מהעונש שנגזר עליו. את מסקנתו זו ביסס בית המשפט, בין היתר, על האמור בתצהיר בא-כוחו הקודם של המבקש אשר ייצג אותו בבית המשפט המחוזי, עו"ד כרמל, בציינו כי באותו תצהיר נכתב שעו"ד כרמל וצוות משרדו נפגשו עם המבקש בבית המעצר מספר פעמים שם הקריאו והסבירו לו את כתב האישום המתוקן. אף מפרוטוקול הדיונים שהתנהלו בבית המשפט המחוזי למד בית המשפט כי פרטי ההסדר וכתב האישום המתוקן הוסברו למבקש היטב. בית המשפט דחה את טענת המבקש לכשל בייצוג וקבע כי טענתו לפיה הובטח לו כי אם יודה באשמה ירצה מאסר של חודשים ספורים נטענה בעלמא, סותרת את האמור בתצהירו של עו"ד כרמל ואינה מתיישבת עם דבריו בשלב הטיעונים לעונש.

אשר לערעור על גזר הדין קבע בית המשפט כי עניינו של המבקש אינו נמנה עם המקרים החריגים המצדיקים התערבות של ערכאת הערעור בגזר הדין של הערכאה הדיונית. בית המשפט הוסיף ועמד על החומרה שבביצוע עבירות מין בקטינים ועל חומרתם של המעשים שבהם הורשע המבקש ודחה את טענת המבקש לפיה ראוי היה לקבוע בעניינו מתחם ענישה אחד בציינו כי "הפגיעה אשר גרם המערער לכל אחת מהמתלוננות קשה ביותר [...] על המערער לתת את הדין בהתאם, תוך קביעת העונש ההולם את הפגיעה שנגרמה לכל אחת מהן בנפרד".

4. מכאן הבקשה דן בה עותר המבקש להעמיד לדיון נוסף את סוגיית החזרה מן ההודיה בטענה כי הקביעות בפסק הדין בסוגיה זו סותרות את ההלכה הקיימת ומעוררות קושי ממשי. לטענתו, המסמך מטעם עו"ד כרמל אינו "תצהיר" כפי שכוונה בפסק הדין אלא מכתב אשר הופנה לבא כוחו הנוכחי של המבקש לאחר שביקש את התייחסותו לטענות טרם הגשת הערעור מושא הבקשה. התייחסותו של בית המשפט אל המכתב כאל תצהיר והתבססותו על האמור בו באופן כמעט בלעדי בהכרעתו בסוגיית החזרה מהודיה מעוררות, כך נטען, קושי של ממש באשר בית המשפט

לא נימק מדוע העדיף לקבל את האמור במכתבו של עו"ד כרמל על פני דבריו של המבקש אשר הובאו במסגרת תצהיר ערוך כדין. עוד מוסיף המבקש וטוען כי בית המשפט לא התייחס לאמירות מעוררת תמיהה באותו מכתב אשר יש בהן כדי להוכיח את טענותיו. המבקש חולק אף על המשקל שייחס בית המשפט למועד המאוחר שבו העלה את הבקשה לחזרה מן ההודיה וטוען כי בקביעותיו אלה התעלם בית המשפט מן הנסיבות שבהן ניתנה הודייתו ומכך שהוא התוודע לתרמית ולהטעיה רק בשלב גזירת העונש.

בנוסף עותר המבקש לקיים דיון נוסף בשאלה האם נערך כלל בעניינו "הסדר טיעון"; בשאלה מה בין מוסד הסדר הטיעון לבין תיקון כתב האישום ובחובתה של התביעה ושל הסניגור לתקן כתב אישום מקום שבו תיקון כזה נדרש שלא במסגרת הסדר טיעון. בעניינו של המבקש, כך נטען, תוקנו בכתב האישום תיקונים מינוריים אשר נבעו מקשיים ראייתיים ואשר אינם אמורים להיערך בגדר הסדר טיעון, והכל במסגרת ההונאה וההטעיה בהן נקט בא כוחו בהליך שהתנהל בבית המשפט המחוזי.

לבסוף טוען המבקש כי פסק הדין עומד בסתירה להלכה קיימת בסוגיית מתחמי הענישה הראויים. לשיטתו, לאור המבחנים שנקבעו בפסיקה ראוי היה לקבוע כי המעשים המיוחסים לו "בהם קרא העותר לשתי הקטינות יחד, ואין ולו מעשה אחד המתייחס לקטינה אחת" - הם אירוע אחד. העובדה שמדובר בשתי קורבנות עבירה אינה מובילה בהכרח לקביעת שני אירועים שונים. לחלופין נטען כי מתעורר קושי בכך שבית המשפט פטר עצמו מלדון בטענת המבקש לפיה אף אם עסקינן בשני אירועים נפרדים היה מקום לקבוע מתחם עונש כולל אחד לשניהם.

5. דין הבקשה לדיון נוסף להידחות.

תנאי סף לקיום דיון נוסף לפי סעיף 30 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, הוא שבפסק הדין של בית המשפט העליון נפסקה הלכה (ראו גם דנ"פ 4477/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (17.7.2019)) וכבר נפסק כי על ההלכה החדשה לגלות את עצמה על פני פסק הדין ולהיות ברורה ומפורשת (דנ"פ 4966/19 קרני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (8.8.2019)). עיון בפסק הדין מושא הבקשה מעלה כי תנאי זה אינו מתקיים בעניינו. בהתייחסו לבקשת המבקש לחזור בו מהודייתו לא קבע פסק הדין כל הלכה אלא יישם את ההלכות הפסוקות הנוגעות לעניין והגיע לכלל מסקנה כי התנאים לחזרה מן הודיה אינם מתקיימים בעניינו של המבקש. זאת בהתבסס על החומרים שהונחו בפניו. חרף ניסיונו של המבקש לעטות על טענותיו כסות עקרונית מדובר למעשה בטענות ערעוריות מובהקות וכבר נפסק כי "דיון נוסף אינו ערעור נוסף" (דנ"פ 3678/19 אמסלם נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (12.6.2019)). דחיית הטענה החלופית שהעלה המבקש ולפיה ראוי היה לקבוע בעניינו מתחם ענישה אחד, מאמצת את קביעותיו של בית המשפט המחוזי תוך מתן משקל לפגיעה שנגרמה לכל אחת מן המתלוננות, ואף היא אינה עולה כדי הלכה בסוגיית מתחמי ענישה "המגלה את עצמה על פני פסק הדין".

הסוגיות הנוספות אותן מבקש המבקש להעמיד לדיון נוסף, ובהן האם נערך בעניינו הסדר טיעון והיחס בין הסדר טיעון לתיקון כתב האישום, לא נדונו בפסק הדין מושא הבקשה ולכן אין מקום לדון בהן במסגרת הליך של דיון נוסף (דנ"פ 7749/17 מדינת ישראל נ' אוחנה, פסקה 11 (6.2.2018)).

אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ג בחשוון התש"ף (11.11.2019).

ה נ ש י א ה
